

skrænkes. Ganske vist maa der være Grænser herfor. Hvis man i Stedet for 6 Maaneders Uddannelse af Fodfolket nøjedes med 5 Maaneder og slettede den ene Indkaldelse, tror jeg, at ingen vilde kunne kalde den Ordning uforvarlig. Jeg har intet imod, at flere end hidtil indkaldes, og at vi altsaa saa vidt muligt nærme os den almindelige Værnepligt, idet jeg mener, at naar vi overhovedet skulle have Hærvæsen, er det kun enhver ung Mands simple Pligt, for saa vidt han er vaabenfør, at gøre Tjeneste. Paa den anden Side mener jeg, at naar man kræver dette, er det i højeste Grad ønskeligt at faa nedsat Tjenestetiden. Jeg tror, at den Foruddannelse, det unge Mandskab i de fleste Tilfælde møder med, gennemgaaende er betydeligt bedre end for en Del Aar tilbage. Den Uddannelse, som nu finder Sted i Skytte- og Gymnastikforeninger og overhovedet den bedre Oplysning, som de unge ogsaa paa andre Omraader nu faa, betinger, at vi kunne indføre en kortere Tjenestetid. Desuden er det stadig fremført fra vor Side, at det, vi skulle have, er et Neutralitetsværn. Der er meget stor Forskel paa et saadant Værn og paa det Værn, de store Fastlandsstater skulle have, og som naturligvis skal have en længere Uddannelse, fordi det ikke alene skal bruges til at værne Neutraliteten, men til at gribe Offensiven ved forskellige Lejligheder, hvor Staten mener sin Ære krænk- et osv. Men jeg mener, at der i selve Ordet Neutralitetsværn ligger, at man kan nøjes med kortere Uddannelsesetid. Jeg mener, at et saadant Neutralitetsværn giver et stærkt moralsk Rygstød, idet det kun i yderste Nødsfald skal forsvare Fædrelandet. Naar en Hær skal bruges udenfor Landets Grænser, skal den naturligvis være anderledes trænet, have en fyldigere Uddannelse, end vor Hær behøver.

Jeg generer mig ikke for at udtale, at jeg ogsaa af finansielle Grunde ønsker, at vi her kunde komme noget ned, fordi jeg indser, at vi paa mange Omraader ville blive stærkt spændte for i Fremtiden, saa at vi skulle tage os en lille Smule i Agt, tage Reb i Sejlene, for at Landet ikke skal blive saa skattebetyngt, at det bliver vanskeligt for Befolkningen at leve her. Jeg generer mig ikke for at udtale

det, fordi jeg tror, man med god Villie fra alle Sider vil kunne bidrage til at faa Beparelser paa det aarlige Budget ved at nedsætte Tjenestetiden. Desuden vil det jo ikke alene dreje sig om Beparelser for Statskassen, men ogsaa for det unge Mandskab, der skal ind i Tjenesten, naar de kunne gøre det paa kortere Tid, end der nu er Tale om. Det er ingenlunde noget, som man ikke maa regne med, men desuden er der ogsaa en tredje Grund. Min Erfaring gaar bestemt i den Retning, at naar der er Tale om Demoralisation i den danske Hær, findes den mest blandt det ældre Mandskab. Jeg har haft nogen Lejlighed til at gøre lagttagelser i den Henseende, og jeg er mere og mere bleven bestyrket i, at det er den lange Uddannelsesetid, der paa mange Maader bidrager til, at Moralen i Hæren ikke er, som den skal være. Jeg tror, at de fleste, der have været Soldater, have gjort den samme Erfaring, at det ikke er blandt de unge Mænd, der møde under Fanerne, som ere kvikke og livlige og have noget at bestille, at det er galt fat. Det er ikke i den Tid, de blive ødelagte, men det er, naar de skulle ligge i 1½ à 2 Aar, hvad der jo er Tilfældet ved adskillige af de særlige Vaabenarter. Det er jo ogsaa umuligt at faa Befolkningen til at forstaa, hvorfor Soldaterne skulle ligge inde ved Garden i 1½ Aar, ved Rytteriet i over 1½ Aar osv. Jeg er aldeles overbevist om, at der ved en Indskrænkning i Uddannelsesetiden vil kunne spares betydelige Summer, uden at det kan siges at være uforvarligt.

Vi ere jo, naar det gælder Forsvæsenet, tilbøjelige til at sammenligne os med andre Lande, og det kan jo have sin store Betydning. Og sammenligner man saa med Hensyn til Uddannelsesetiden, vil man finde, at der er en hel Del Stater, hvor de have en kortere Uddannelsesetid. Jeg skal ikke gaa i Detailler for ikke at trætte det høje Ting, men kun nævne, at efter de Oplysninger, der findes i Bilagene til Forsvarskommissionens Betænkning, har man i Norge en betydelig kortere Tjenestetid end her; maaske er den alt for kort, idet den kun er Halvdelen af vor. Ogsaa i Svejts have de en kortere Uddannelsesetid. De have ganske vist forskellige senere Indkaldelser, som nok kunne være til